

מועצה מקומית רכסים

מח' חירום וביטחון, טל': 04-9595597 פקס: 1534-9595597

הנחיות התגוננות בעת רעידת אדמה

באזורנו התרחשו בעבר רעידות אדמה הרסניות ולפי דעת מומחים יתרחשו רעידות אדמה כאלה גם בעתיד. לא ניתן לחזות מראש את זמן התרחשות רעידת האדמה והיא עלולה להתרחש מחר, בעוד חודש או בעוד מספר שנים, אך אין ספק שרעידת אדמה חזקה תתרחש בישראל ועלינו להיערך לקראתה. הניסיון שנצבר בעולם מוכיח שהיערכות מוקדמת של האזרחים לקראת רעידת אדמה והתנהגות נכונה בעת התרחשותה הצילו חיים רבים ומזערו את הנזק לרכוש.

כיצד להתכונן לרעידת אדמה

עמידות הבניין:

קריסת מבנים היא הגורם העיקרי לנפגעים בעת רעידת אדמה. הדרך המשמעותית ביותר (!) למנוע אבידות בנפש ונזקים לרכוש בעת רעידת אדמה היא לוודא כי המבנה בו אנו גרים עמיד בפני רעידות אדמה. מומלץ לבדוק עם מהנדס מבנים בעל הכשרה מתאימה, אם הבית בו אתם מתגוררים עונה לדרישות התקן הישראלי לעמידות מבנים ברעידות אדמה (ת"י 413).

- בניינים שנבנו לפני שנת 1980 אינם עומדים, כפי הנראה, בדרישות תקן זה- ויש לפעול לחיזוקים בהקדם האפשרי!
 - בניינים שנבנו לאחר שנת 1980, נבנו על פי תקן עמידות, וצפויים לעמוד בזעזועי הרעידה.
 - בניינים הכוללים מרחבים מוגנים (ממ"ד), הם בעלי עמידות משופרת בעת רעידת אדמה.
- תכנית המתאר הארצית לחיזוק מבנים בפני רעידות אדמה (תמ"א 38) קובעת מסגרת חוקית המאפשרת קבלת היתרי בניה לחיזוק מבנים בפני רעידות אדמה ומעודדת את ביצועה על ידי מתן זכויות בניה נוספות לשם מימון ולו חלקי, של פעולות החיזוק. לזכויות בנייה נוספות על פי התמ"א זכאים מבנים אשר היתר בנייה להקמתם ניתן לפני ה-1.1.1980.

הכנת הבית:

פגיעות בנפש בעת רעידת אדמה נגרמות במקרים רבים מקריסה של מדפים וחפצים כבדים, משברי זכוכית, משריפות ומדליפות גז. על כן כדאי, כבר היום :

- להסיר תמונות או מדפים התלויים מעל מיטות בני הבית ומסכנים אותם בעת שנתם.
- לוודא כי כל התקנה חדשה, לקיר או לתקרה, של מדפים, מזגנים או פריט אחר – תיעשה כהלכה.
- לחזק לקירות פריטים קיימים: ספריות ומדפים.
- לתמוך היטב בדודי שמש וחימום, בלוני גז, מזגנים ומדחסיים.
- לאחסן חומרים רעילים ודליקים במקום נעול, הרחק ממקור חום.
- להניח חפצים כבדים במקומות נמוכים.

תרגול בסיסי למשפחה:

יש לאתר מראש, בשיתוף בני המשפחה וע"פ ההנחיות שלמעלה, מקום בטוח בבית וכן במקום העבודה, אליו תגיעו בזמן רעידת אדמה: למשל:

מועצה מקומית רכסים

מח' חירום וביטחון, טל': 04-9595597 פקס: 1534-9595597

- ממ"ד/חדר מדרגות בבית קומות, שטח פתוח בבית צמוד קרקע או דירת קרקע.
- יש להראות לכל בני המשפחה היכן נמצאים המפסקים הראשיים של החשמל והברזים הראשיים של הגז והמים ולתרגל כיצד לסגור אותם.
- קבעו מקום מוסכם, באזור פתוח, למפגש עם בני המשפחה. כמו כן יש להסכים על איש קשר מחוץ למשפחה אליו תפנו במקרה של נתק תקשורת.
- כדאי לערוך, מפעם לפעם, תרגול משפחתי למוכנות לרעידת אדמה.

ציוד חירום משפחתי:

כדאי להכין ציוד לחירום ולהניחו במקום נגיש, כדוגמת המרחב המוגן. הציוד יכלול:

- מים ומזון - מלאי מים (לפחות 4 ליטר לאדם) ומלאי מזון משומר (כזה המאוחסן ממילא בבית). יש להקפיד על ריענון מוצרי המזון והמים כדי שלא יפוג תוקפם.
- ציוד חיוני - ערכת עזרה ראשונה, פנס ורדיו מופעלי סוללות, תרופות, משקפיים חלופיים, ציוד תינוקות.
- מסמכים חשובים - צילום או העתק אלקטרוני של מסמכים רפואיים, מסמכי זיהוי, מסמכים אישיים ומסמכים פיננסיים שיוחזקו במיקום אחר מחוץ לבית - לגיבוי.

התנהגות נכונה בעת התרחשות רעידת אדמה כיצד יודעים שמתרחשת רעידת אדמה?

בעת רעידת אדמה תחושו שהרצפה רועדת מתחת רגליכם, חלונות ישקשו במסילותיהם, חפצים ורהיטים יתחילו לזוז בצורה משונה, המנורות יתנדודו על התקרה והרעידות יקשו על היציבות והתנועה. יש תחושה כאילו אנחנו עומדים על ספינה המתנדנדת על גלי הים. השניות הראשונות הן קריטיות ובעלות הסיכוי הטוב ביותר להינצל. אל תתמהמהו- שמרו על קור רוח והגיבו במהירות.

בעת שהייה בתוך מבנה:

- אם אתם נמצאים בתוך מבנה וחשים שהאדמה רועדת תחת רגליכם, עברו במהירות למקום בטוח - על פי סדר העדיפויות שלהלן:
- שטח פתוח – אם ניתן לצאת מהמבנה בתוך שניות – צאו מהמבנה אל שטח פתוח. (בעיקר השוהים במבנה חד קומתי או בקומת קרקע)
 - אם לא ניתן לצאת מהמבנה במהירות- היכנסו למרחב המוגן (ממ"ד). יש להשאיר את דלת הממ"ד פתוחה.
 - אם לא ניתן לצאת מהמבנה במהירות ואין מרחב מוגן - צאו אל חדר המדרגות ואם ניתן, המשיכו לרדת אל היציאה מהבניין.
 - רק אם אינכם יכולים לפעול כך- תפסו מחסה תחת רהיט כבד, או שבו על הרצפה צמודים לקיר פנימי.

בעת שהייה בחוץ:

אם הרעידה מתרחשת כשאתם מחוץ לבניין - הישארו בשטח הפתוח והתרחקו ממבנים, מגשרים ומעמודי חשמל.

מועצה מקומית רכסים

מח' חירום וביטחון, טל': 04-9595597 פקס: 1534-9595597

בעת שהייה בחוף הים:

- אם אתם בחוף הים בעת רעידת אדמה, עזבו מיד את החוף מחשש שיגיע גל צונאמי שיציף אותו. התרחקו מן החוף בקילומטר אחד לפחות.
- על מי שאינם יכולים לעזוב את אזור החוף לעלות לפחות לקומה 4 של בנין קרוב.
- אל תשובו לחוף ב- 12 השעות שאחרי הרעידה. נסיגת ים (שפל) חזקה ופתאומית היא סימן לצונאמי מתקרב.

הנחיות נוספות:

- לפני עזיבת המבנה יש לנתק את המפסקים הראשיים של הגז ושל החשמל.
- בדרככם למקום הבטוח התרחקו מקירות הבית החיצוניים, מחלונות וממדפים.
- אין להשתמש במעלית בזמן הרעידה ולאחריה - אתם עלולים להיתקע בתוכה.
- אם אתם יושבים בכיסא גלגלים - נעלו אותו והגנו על ראשכם (לאחר שהגעתם למקום בטוח).

התנהגות נכונה לאחר רעידת אדמה

- אין להדליק אש או מתג חשמל מכל סוג (כולל שימוש בטלפון סלולארי) מחשש לפיצוץ עקב דליפת גז.
- יש לצאת מהמבנה ולשהות בשטח פתוח הרחק מבניינים.
- לפני עזיבת המבנה יש לנתק את ברז אספקת גז הבישול ומפסק החשמל הראשי לדירה. בנוסף מומלץ לסגור גם את ברז הגז הראשי של הבניין כולו. חידוש אספקת הגז/חשמל למבנה ייעשה רק ע"י טכנאי מוסמך ולאחר שנמצא כי מערכת וברזי הגז של כלל הצרכנים בבנין, תקינים וסגורים.
- אין להיכנס למבנים שניזוקו ללא אישור מהנדס מבנים. (למעט לצרכי חילוץ והצלה).
- האזינו לרדיו (למשל לרדיו שבמכונית) לקבלת מידע והנחיות.

לכודים תחת הריסות:

- אם בסביבה הקרובה אליכם יש בני אדם הלכודים תחת הריסות, השתמשו תוך שיקול דעת, באמצעים ביתיים להרמת חפצים כבדים כמו מגבה של מכונית או מוט ברזל. הגישו עזרה ראשונה במידת האפשר.
- באם הנכם לכודים מתחת להריסות נסו לחלץ את עצמכם. כסו את דרכי הנשימה בבגד להגנה מפני אבק והימנעו מלהתיש עצמכם בצעקות. הקישו על צנרת או קירות בכדי לאפשר למחלצים לאתר את מיקומכם. אין להדליק אש!

רעידות משנה:

היו מוכנים לרעידות נוספות – (Aftershocks) רעידות אלו מופיעות דקות, ימים או חודשים אחרי הרעידה ועלולות למוטט מבנים שנחלשו ברעידה הראשונה.